Cena za egzemplarz 15 groszy

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOŚLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3,— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON nr. 1414.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. Wiersz reklamowy 60 groszy

REDAKCJA I EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach Rynek 12.

Nr. 55. Katowice, środa 7-go marca 1928 Rok 27.

Wyniki wyborów do Sejmu.

Zachodzące słońce.

Dotychczasowe wyniki wyborów na Śląsku, podane przez nas, nie są jeszcze urzędowemi cyframi i mogą ulec pewnym zmianom. Zasadnicza ilość mandatów, przypadających na poszczególne partje pozostanie jednak — jak się zdaje — niezmienioną. Zanim więc będzie można szczegółowo omówić wybory niedzielne, to już dzisiaj rysuje się przed nami wyraźny obraz tego, co one nam przyniosły.

Przed kilku dniami pisał p. Korfanty w „Polonji": „Głosy oddane na listę nr. 1 żadnego mandatu nie zdobędą i dla sprawy polskiej przepadną."

Przyzwyczailiśmy się do tego, że w walce wyborczej obóz, nazywający siebie bez żadnej podstawy „blokiem katolickim", nie krępował się żadnymi zgoła względami. Ale zarozumiałość, wiejąca z powyższych słów, była szczytem tego, co wyobrazić sobie można. P. Korfanty starał się wmówić w naród rzecz, w którą chyba sam nie wierzył. A to jest właśnie demagogią najgorszego gatunku, gdy wmawia się w naród rzeczy, nieodpowiadające prawdzie.

Wynik wyborów zadał śmiertelny cios pewności siebie, z jaką p. Korfanty uważał klęskę Narodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy, za nieuniknioną, a swoje własne zwycięstwo za niepodlegające wątpliwości. Sądził on w swej pysze, że jego osoba jest jeszcze ciągle na Śląsku tym magnesem, który ciągnie za sobą bezkrytyczne, jego zdaniem, tłumy. Że naród śląski pójdzie za nim, bez względu na to, co zdziałał złego przez okres czasu od ogłoszenia się bohaterem narodowym, do dnia dzisiejszego. Uważał, że kpić sobie może ze wszystkiego i ze wszystkich, bo naród pójdzie ślepo za nim, bez względu na to, w jakim stosunku pozostała jego czyny do najprymitywniejszych zasad etyki.

I oto przyszła chwila strasznego rozczarowania. Wszystko to, co p. Korfanty uważał za pewnik, a przynajmniej jako pewnik chciał wmówić w naród, runęło w przepaść. Lud śląski pokazał, że nie idzie już więcej na lep frazesów i demagogji. Odwrócił się w swej większości od tego człowieka, który swą karjerę polityczną oparł na nieprawdzie. Zawiódł się na szczerości wypowiadanych słów tyle razy, że wreszcie miał tego dosyć, i zerwał więzy sentymentu, łączące go jeszcze z mężem, otaczającym się nimbem bohaterstwa.

Słońce p. Korfantego zachodzi! Tę prawdę wykazały wybory niedzielne. Będzie on niezawodnie usiłował, ratować się jeszcze od całkowitego upadku. Bo nie jest to człowiek, który miałby odwagę wyciągnięcia jedynej konsekwencji ze swej klęski i wycofania się z życia publicznego. Niejedną walkę trzeba więc będzie jeszcze stoczyć, aby oczyścić całkowicie atmosferę, a przedewszystkie naprawić szkody, jakie wyrządziła nie liczaca się z niczem jego agitacja przedwyborcza.

Ale wszelkie wysiłki jego nie pomogą. Naród, który raz przejrzał, i dał temu wyraz tak dobitny, nie da się więcej tumanić. Słońce gasnące nie zabłyśnie już dawnym blaskiem, lecz zachodzić będzie nieubłaganie — aż zagaśnie na zawsze!

Według oficjalnych obliczeń ostatecznych wyniki wyborów do Sejmu przedstawiają się jak następuje:

Lista nr. 1 Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem razem posłów w Sejmie 128, po uwzględnieniu list państwowych.
Lista nr. 2: PPS. 63 mandatów.
Lista nr. 3 Wyzwolenie 36 mandatów.
Lista nr. 7 N. P. R. 9 mandatów.
Lista nr. 8 Selrob Prawica 5 mandatów.
Lista nr. 10 Stronnictwa Chłopskie 25 mandatów.
Lista nr. 12 Chłopskie Stronnictwo rad. 1 mandat.
Lista nr. 13 Komuniści 5 mandatów.
Lista nr. 14 Związek Chłopski 3 mandaty.
Lista nr. 17 Zjednoczenie Narodowo-Żydowskie 6 mandatów.
Lista nr. 18 Blok Mniejszości 56 mandatów.
Lista nr. 19 Selrob Lewica 4 mandaty.
Lista nr. 20 ruska 1 mandat.
Lista nr. 21 Narodowo-Państwowy Blok Pracy 5 mandatów.
Lista nr. 22 Blok Wyborczy ukraińsko-socjalistycznych robotników 11 mandatów.
Lista nr. 24 Blok Katolicko-Narodowy 37 mandatów.
Lista nr. 25 Blok Piasta i Ch. D. 34 mandaty.
Lista nr. 26 Ukraińska Partja Pracy 1 mandat.
Lista nr. 30 Katolicka Unia. Ziem. Zachodnich 2 mandaty.
Różne listy lokalne 12 mandatów.
Razem w Sejmie posłów 444.

Urzędowe wyniki wyborów do Sejmu podane zostaną dopiero w środę. Narazie ograniczyć się musimy do podania nieoficjalnych cyfr, które dlatego nie są zupełnie dokładne. Jednakowoż niedokładności te są tak nieznaczne, że nie wpłyną decydująco na podział mandatów.

Na podstawie dotyczasowych obliczeń **wynik wyborów na Śląsku** jest następujący:

Lista nr. 1 (Nar. Chrz. Zjednoczenie Pracy) otrzymała głosów:

w okręgu	Katowice	48.812	— 2 mandaty
„ „	Król. Huta	53.329	— 2 „
„ „	Bielsko	73.292	— 3 „
	razem	175.433	— 7 mandatów

Lista nr. 2 (P. P. S.)

w okręgu	Katowice	21.322	—
„ „	Król. Huta	15.004	—
„ „	Bielsko	26.219	— 1 mandaty
	razem	62.545	— 1 mandat

Lista nr. 18 (Niemcy)

w okręgu	Katowice	59.463	— 2 mandaty
„ „	Król. Huta	61.759	— 2 „
„ „	Bielsko	50.062	— 2 „
	razem	171.284	— 6 mandatów

Lista nr. 37 i 38 (Blok Katolicki)

w okręgu	Katowice	33.219	— 1 mandat
„ „	Król. Huta	32.974	— 1 „
„ „	Bielsko	36.946	— 1 „
	razem	103.139	— 3 mandaty

Inne listy nie uzyskały takiej ilości głosów, aby zdobyły mandat.

Niemcy o wyborach.

Półurzędowe biuro Wolffa podaje wiadomość swego korespondenta warszawskiego o wyborach. Chociaż dotychczas niema jeszcze dokładnych wyników, to jednak, zdaniem korespondenta można uważać za pewnik, że blok mniejszości narodowych osiągnął liche wyniki. Pomimo przyłączenia się do bloku 4 miljonów Ukraińców we Wschodniej Małopolsce, którzy w roku 1922 wstrzymali się od głosowania, blok nie zyskał tyle mandatów, ile ich miał w poprzednim sejmie. Wydaje się to korespondentowi tem dziwniejsze, że Niemcy zyskali pięć mandatów więcej w Poznańskiem i na Śląsku, gdzie wybory przeprowadzone były w myśl przepisów. Całkiem inaczej wygląda sytuacja na Ukrainie i Białorusi, gdzie lista rządowa stoi na czele wszystkich uzyskanych mandatów. Wobec tego, że tamtejsze mniejszości stoją na stanowisku ściśle narodowem, taki wynik, jak twierdzi korespondent, można objaśnić tylko terrorem, albo niedozwolonemi manipulacjami wyborczemi.

Spodziewać się należy, że nasze władze zajmą odpowiednie stanowisko wobec podejrzeń, rzuconych przez inspirowane przez rząd niemiecki biuro informacyjne.

Komisje międzynarodowe w marcu.

Genewa (PAT.) W ciągu marca odbędą się z ramienia Ligi Narodów następujące zebrania. Komisja przygotowawcza do spraw rozbrojeniowych zbierze się w dniu 15. marca. W sprawach ekonomicznych obradować będą: komitet rzeczoznawców dla uproszczenia i ujednostajnienia nomenklatury celnej, konferencja dla zniesienia zastrzeżeń w eksporcie skór i kości, komitet przygotowawczy konferencji statystyków, komitet ekonomiczny dla spraw współpracy intelektualnej. Trzy z konferencji rzeczoznawców odbędą się w Paryżu. Dnia 12-go marca zbierze się w Genewie komitet rzeczoznawców dla spraw społecznych i humanitarnych w celu omówienia sprawy organizacji przyszłej bibljoteki Ligi Narodów, oraz użycia daru 2-ch miljonów dolarów, ofiarowanych przez Johna Rockefellera na budowę i uposażenie tej bibljoteki.

Pomyślny zwrot w stosunkach polsko-gdańskich.

Genewa. (PAT.) Havas. Z porządku dziennego sesji Rady Ligi Narodów zdjęto sprawy polsko-gdańskie wobec bezpośrednich rokowań między Polską a Wolnem Miastem.

Socjaliści przeciwko Mussoliniemu.

Wiedeń. (Tel. wł.) W odpowiedzi na mowę Mussolinego, który bardzo energicznie zagroził Austrji, by nie zajmowała się sprawami Niemców południowego Tyrolu, zwołali socjaliści w Insbruku wielkie zgromadzenie. Poseł Abram poddał krytyce mowę Mussoliniego i oświadczył, że Austriacy mają prawo troszczyć się o los Niemców, mieszkających we Włoszech. Tego zdania jest także cały naród niemiecki. Mowca odczytał telegram prezydenta parlamentu niemieckiego, Loebego, następującej treści: „Cały naród niemiecki dochowa niezmiennej wierności gnębionym Niemcom tyrolskim". Poseł Abram wyraził nadzieję, że przyszłe demokratyczne Włochy będą mogły porozumieć się co do losu ćwierć miljona Niemców tyrolskich w duchu sprawiedliwości.

Powstanie przeciwangielskie.

Londyn. (WTB.) Szczep afrykański Wahabitów w sile 20 tysięcy ludzi ruszył przeciw granicom Iraku, jednej z afrykańskich kolonji angielskich. W Londynie położenie oceniają poważnie.

Przegląd polityczny

Pożyczka inwestycyjna.

W „Dzienniku Ustaw“ z dnia 1 b. m. ukazało się rozporządzenie ministra skarbu z dnia 15 lutego b. r. w sprawie wypuszczenia 4-proc. pożyczki inwestycyjnej oraz sposobu jej losowania. Jak wiadomo, komisja długów państwowych pożyczki tej nie przyjęła. Według ustawy pierwsze losowanie premjówki odbędzie się dnia 1 kwietnia. Jak się jednak dowiadujemy, minister skarbu przygotowuje projekt rozporządzenia, którego mocą pierwsze losowanie przeniesione zostanie na 1 maja b. r., a to w tym celu, aby projekt tej pożyczki mógł jeszcze raz przejść przez komisję długów państwowych, ale wyłonioną już przez nowe izby ustawodawcze.

Ambarasy celne.

Wiadomo, że rząd polski podwyższył cła na pewne kategorje towarów, zwłaszcza przedmiotów zbytku. Ta podwyżka nazywa się „waloryzacją“, ponieważ jest wynikiem ustalenia waluty.. Mianowicie cła dzisiejsze zostały ustanowione wtedy, gdy kurs złotego wynosił 5 złotych za dolara. W międzyczasie jednak złoty spadał i wreszcie doszedł do wartości 9 złotych za dolara. Pomimo to jednak cła pozostały w dawnej wysokości. Z chwilą stworzenia przez obecny rząd, dzięki uzyskanej pożyczce zagranicznej waluty stałej, której wartość ustanowioną została na 8 zł 90 za dolara i kiedy istnieje absolutna pewność że kurs złotego nie będzie spadał, należało także podwyższyć cła odpowiednio do tego, jak podwyższyła się wartość dolara w stosunku do złotego.

Podwyżka ceł wpływa jednak na to, że towary przywożone muszą być odtąd droższe. Przez to prawdopodobnie zmniejszy się ich nabywanie w kraju, co jest ze wszech miar pożądane, jako że przez to wywozić się będzie mniej pieniędzy zagranicę. Ale z tego nie są zadowoleni przemysłowcy zagraniczni. A więc w pierwszej linji Czesi, a potem Austrjacy podnieśli krzyk. Wynikiem tego było, że delegaci tych państw przyjechali do Warszawy, aby od rządu polskiego uzyskać ustępstwa. Obecnie dzienniki wiedeńskie donoszą, że widoki dojścia do porozumienia pomiędzy Czechami a Polską są bardzo małe. Natomiast Austrjacy spodziewają się osięgnąć porozumienie i uniknąć wypowiedzenia traktatu handlowego. Austrjacy wyobrażają sobie kompromis w ten sposób, że jeśli Polska da protokolarne zapewnienie, iż przyzna Austrja odpowiednie koncesje.

Pozatem Austrja domagać się będzie ułatwień — przywozowych.

Czy optymizm Austrji jest uzasadniony trudno ocenić. Oczekiwać jednak należy uciążliwych rokowań, gdyż Polska nie na to waloryzowała cła, aby znowu robić ustępstwa, które musiałaby uczynić wszystkim, nie mogąc robić wyjątków.

Podjęcie rokowań niemiecko-polskich.

Rozmowy prowadzone onegdaj pomiędzy prezesami polskiej i niemieckiej delegacyj handlowych p. Twardowskim i p. Hermesem doprowadziły do całkowitego uzgodnienia poglądów. Ustalono, iż 15. bm. wszystkie komisje rozpoczną dalsze swe prace w Warszawie. Coprawda w związku z waloryzacją, ceł trwają w Berlinie narady, lecz są one w pełnym toku i zakończone zostaną około 15-go bm. W związku z pobytem pełnomocnika niemieckiego w Warszawie p. Hermesa, dowiadujemy się, iż w rozmowach pomiędzy p. Twardowskim a p. Hermesem ustalono dalszy program prac poszczególnych komisyj. Na dzień 15 bm. przewidywane jest zebranie się w Warszawie komisji węglowej, weterynaryjnej, oraz celnej, która do tego czasu ma ukończyć swe prace w związku z wprowadzeniem nowej waloryzacji ceł.

Zmiana posła polskiego w Niemczech.

JakJak przed niedawnym czasem donosiliśmy, że poseł polsk. w Berlinie, Olszowski, ma ustąpić ze stanowiska i przejść na posła przy rządzie tureckim. Następcą jego ma być według doniesień prasy warszawskiej, zbliżonej do rządu, obecny przedstawiciel Polski w Gdańsku, Strasburger.

W związku z tem dowiaduje się „Vossische Ztg.“ że p. Olszowski nie zamierza udać się do Angory, lecz chce wycofać się całkowicie ze służby publicznej. W każdym razie zmiana na stanowisku posła w Berlinie nie nastąpi zdaniem „Vossische Ztg“. — przed zakończeniem układów o polsko-niem. traktat handl.. A układy te potrwać mogą jeszcze kilka mies. Albowiem powstały nowe trudności na tle przepisów o strefie granicznej. Na mocy tego rozporządzenia Polska może zmusić wszystkich Niemców, mieszkających w obrębie 30 kilometrów od granicy, do sprzedania swych posiadłości. Rząd niemiecki zgłosił już z tego powodu protest u p. Calondera.

Sowjety urządzają loterję.

Rząd sowiecki potrzebuje pieniędzy. Ponieważ z podatków w zniedzonym do ostateczności kraju nie może wpłynąć ich tyle, ile trzeba, przeto urządza loterję, mającą mu przynieść 100 miljonów rubli. Dwa razy w roku odbyć się ma ciągnienie. Cały los kosztuje 10 rubli. Co trzydziesty los wygrywa. Największą wygranę stanowi 1000 rubli, kilkanaście wygranych po 500 rubli, a główna część wygranych jest po 50 rubli. Ale wygrane nie będą płacone gotówką, lecz maszynami i rozmaitemi narzędziami gospodarczemi. Cała loterja przeznaczona jest dla chłopów.

Rząd obowiązuje się wykupić swe losy po pełnej cenie, po 10 latach. Korzyść jego w tem, iż za ten czas nie będzie potrzebował płacić procentu, od 100 miljonów.

Anglja nie chce stosunków z Sowietami.

Na wczorajszem posiedzeniu Izby Gmin minister Chamberlain zapytany był, czy wobec zesłania zwolenników Zinowjewa, tworzących lewe skrzydło rządu Sowjetów, rząd brytyjski weźmie pod uwagę — sprawę wznowienia stosunków z rządem Sowietów? — Chamberlain odpowiedział, że jak dotąd od czasu tego zatargu nie zaszły żadne fakty, mogące usprawiedliwić krok rządu brytyjskiego w kierunku wznowienia stosunków dyplomatycznych z Sowietami. Minister zapytany następnie, czy rząd jest świadomy — przemówienia Rykowa, w którem powiedział, że Rząd Sowietów gotów jest udzielić gwarancji żądanych przez rząd brytyjski w odniesieniu do żądania nie wtrącania się w sprawy brytyjskie. Na pytanie to Chamberlain odpowiedział przecząco, dodając, że gdyby rząd Sowjetów pragnął dać takie zapewnienie, to mógłby to uczynić we właściwej drodze dyplomatycznej, a wówczas oświadczenie rządu Sowjetów wzięte byłoby pod uwagę.

Nowa łódź podwodna.

W arsenalu Cherbourskim ukończono budowę nowej łodzi podwodnej. Francuskie gazety podają zajmujące o niej szczegóły. Jest ona 95 metrów długa, 10 szeroka, a ma 1560 tonn pojemności. Motory mają siłę 6000 koni. Zmieści się w niej 50 ludzi załogi. Może pomieścić węgla i żywności na dwa miesiące. Posiada na pokładzie jedną armatę zwykłą, jedną do obrony przeciw atakom samolotów, kilkanaście karabinów maszynowych i 32 torpedy.

Jestto zatem olbrzymia łódź i znakomicie uzbrojona. Gdy się czyta nieustanne zakłady między państwami o rozbrojeniu, uchwały konferencji, parlamentów, że dążeniem wszystkich jest pokój, wydaje się to wszystko jakąś komedją wobec coraz to więcej ulepszonych narzędzi wojennych, wskazujących, iż rządy nie wierzą w trwałość pokoju, nieustannie gotują się na wojnę.

Egipt w obronie swojej niepodległości.

Obecny rząd z baszą Sarwatem na czele naradzał się z rządem angielskim nad uporządkowaniem stosunków między Anglją a Egiptem. Jak gazety egipskie donoszą, plan układu nie jest dla Egiptu korzystny. Podług niego bowiem Anglja miałaby mieć kontrolę nad zagraniczną polityką Egiptu. Egipt nie mógłby zawrzeć politycznego układu z jakiemkolwiek państwem bez zgody Anglji. Angielskie załogi miałyby pozostać nad kanałem Suezkim i przy lotniskach. Natomiast armja egipska miałaby mieć egipskie dowództwo. Załogi angielskie pozostaną w Egipcie na przeciąg dziesięciu lat, a potem sprawa ta zostanie przedłożona Lidze Narodów.

Stronnictwo nacjonalistów egipskich zapowiada, że układu tego nie przyjmie. Anglja zaś oświadczyła rządowi egipskiemu, że w niczem nie ustąpi.

Należy się spodziewać dymisji obecnego rządu. Po nim dojdzie do władzy rząd nacjonalistyczny, rozporządzający znaczną większością sejmu egipskiego.

Niespokojna Portugalja.

Pełen temperamentu naród portugalski nie może żyć spokojnie, tylko co jakiś czas wybucha w walkach wewnętrznych, spiskach, zamachach, rewolucyjnych. Ten stan rewolucyjny zdaje się być jedyną cechą stałą państwa. Po stłumieniu ostatniej rewolucji w lipcu roku ubiegłego, nastał chwilowy spokój. Jest on jednak tylko pozorny. Żywioły niespokojne przygotowują w tajemnicy widocznie nowe rozruchy, gdyż nadeszły właśnie wiadomości o wykryciu przez władze wielu składów amunicji i broni w rozmaitych miastach południowej Portugalji. Przytem dokonano licznych aresztowań. Wśród aresztowanych znajduje się kilku Rosjan, przybyłych niedawno do Portugalji. W jednem tylko mieście Pore znaleziono w prywatnem mieszkaniu 200 bomb, 1800 granatów ręcznych i kilka tysięcy karabinów. Aresztowano przytem 21 osób.

ALEKSANDRA RUDZIANKA

Tajemnica Wawrzyńca

(Powieść obyczajowo-ludowa.)

8) —o— (Ciąg dalszy).

Spełniała wszystkie swoje obowiązki, nie wykluczając czysto towarzyskich a wszystko i zawsze z pogodnym uśmiechem.

Ten żywy przykład miał być dla pani Gabrjeli nauką pożyteczną i dlatego stary generał poprosił tak serdecznie tę rozumną Karolę, którą znał od dziecka, by wzięła udział w jego tajemnym spisku i by mu pomogła wyrwać córkę z samotności, co szkodziła jej zdrowiu i która pozwalała się zanadto rozwijać wyobraźni.

— Niechaj pani droga przychodzi często odwiedzać Gabrjelę — pisał generał, — nie tylko do salonu, gdy przyjmuje gości, ale przedewszystkiem do jej buduarku, gdzie się zamyka całemi dniami. Proszę się nie zrażać niczem, będę Pani bardzo wdzięczny. Musimy się z nią obchodzić jak z chorą, która potrzebuje opieki, a boi się jej przyjmować. Od Pani zależy, by znowu nabrała ochoty do życia, by się wreszcie zajęła sprawami pożytecznemi. Dlatego też liczę na pomoc Pani, nie tylko w Paryżu, ale przedewszystkiem na wsi, gdzie Pani obecność będzie Gabrjeli tak cenną a nam tak miłą i przyjemną“.

Zamiary generała były doskonałe ale cóż z tego. Pomylił się biedak i wysłał list do innej osoby niż zamierzał, a zdarzyło mu się to przypadkowo w ten sposób, iż mając pisać i do pani Karoli i do pani de Verange, najpierw wypisał na kopertach adresy. Nie sprawdzając, czy odpowiedni list wkłada do odpowiedniej koperty, popełnił staruszek błąd, którego sobie później długo nie mógł wybaczyć.

Pomyłka ta musiała się wyjaśnić. Jednak pani de Verange, gdyby była miała trochę delikatności, byłaby mogła wyczuć, że ten list nie był dla niej przeznaczony, ponieważ jednak była ciasnego i powierzchownego umysłu, sądziła, że przyczyni się do szczęścia Gabrjeli.

Bardzo dumna ze swego posłannictwa miała niebawem biedną hrabinę doprowadzić do ostateczności; zdawało jej się, że wpłynie na smutek Gabrjeli, jak rosa ożywcza na rolę wyschłą. Przytem wyrażała się z taką nienaturalnością, z taką nieszczerością, siliła się przytem na uśmiechy, bardziej podobne do grymasów, które już czterdzieści lat temu nie robiły wrażenia, tak iż cała ta wizyta nabierała charakteru śmiesznego. Hrabina rzeczywiście starała się zachować powagę, wszelkiemi siłami. A równocześnie zapytywała się siebie, w jaki sposób pani Lilith doszła do tego stopnia dziwactwa że się stała legendarną w całem towarzystwie. Od najmłodszych swoich lat, nie trzymała wyobraźni na wodzy, nie zajęła umysłu pracą regularną i pożyteczną i w ten sposób doszła do tego stopnia rozstrojenia; u natury silnej i bogatej byłoby się to może wykształciło w entuzjazm i egzaltację; w niej jednak tylko przeszło w dziecinność i dziwactwo.

Pierwsza wizyta pani Lilith przyniosła hrabinie głęboką przykrość a zapowiadała jeszcze głębsze i liczniejsze przykrości na przyszłość.

Część II.

Aby lepiej zrozumieć naszą historję, musimy się w duchu przenieść do Brytanji w okolicę Paimboeuf i zaznajomić się z tamtejszymi Bretończykami ludźmi bardzo uczciwymi. W tę oto okolicę przybywa co roku młoda wdowa ze swoim ojcem i swojem dzieckiem. Tutaj wznosi się na wzgórzu gęsto zalesionem, zamek dosyć wesoły, otoczony niskiemi chatami.

Pomiędzy temi chatami znajduje się jedna, którą dotknęło nieszczęście, jest to chata wdowy po Benedykcie, którą we wsi nazwano Benedyktą.

Biedna kobieta miała zaledwie czterdzieści lat ale bieda, smutek i boleść postarzały ją przedwcześnie, a jednak nie straciła ochoty do pracy. Choroba walczy w niej przeciw odwadze, a ma trzy córki małoletnie, które musi wyżywić przy pomocy Bożej i jedynego syna Wawrzyńca. Wawrzyniec jest podobny do zmarłego ojca, jest pracowity i uczciwy. Ma siedemnaście lat, twarz miłą i dobre serce; ale jego słabość charakteru czasem przeraża matkę. I mówi sobie w duchu biedaczka: „Nie, nie, to zupełnie co innego od mojego męża, któryby za nic w życiu nie był odstąpił od obowiązku. Wawrzyniec ma dobre usposobienie i dobroć po ojcu, ale zmienia się pod najlżejszym wpływem.

Tymczasem obiegała po wsi pogłoska, że w zamku potrzeba młodego lokaja. Naturalnie, że młody Wawrzyniec nie znał się na służbie pańskiej w mieście; ale zato miał dobre chęci, był zgrabny i chciał przedewszystkiem pomóc biednej matce. Zrozumiał, że więcej zarobi w zamku, niż gdyby został we wsi i gdyby pracował u dzierżawcy, który bardzo mało płacił. Dlatego poszedł spróbować szczęścia i udało mu się, został przyjęty.

Wawrzyniec wstąpił do służby u starego generała, jako jego lokaj. Tytuł ten bardzo się spodobał młodemu wieśniakowi, tembardziej, że równocześnie otrzymał nowiutki mundur zielony, przybrany srebrnemi guzikami i galonami. Mundur ten robił go dumnym i przysporzył mu niejednego zazdrosnego we wsi; nie jeden z kolegów Wawrzyńca byłby chciał wstąpić do służby w zamku i pojechać do Paryża. Paryż bowiem dziwnie pociągał tych młodych chłopców.

Wawrzyniec wprawił się prędko w swoje nowe stanowisko i miał pojechać ze swojem państwem na całą zimę do Paryża.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Środa 7 marca

Sw. Tomasza z Akwinu, wyzn. i dr. Kościoła, * 1225 † 1274.

Św. Teofila, biskupa.

SŁOW.: BOGOWIT BŁ.

Żądałem i dana mi jest roztropność i wzywałem i przyszedł na mnie duch mądrości i przełożyłem ją nad królestwa i nad stolice, o bogactwa za nie miałem względem niej. (Mądr. VII. 7. 8).

Miły Bogu i ludziom, którego pamiątka jest w błogosławieństwie. Podobnym go uczynił świętym w chwale i uczynił go wielkim. Uczynił go świetym w wierze i w cichości jego. (Ekkl. XLV. 1. 2).

Zdanie: Im kto skromniej zaczyna, tem chwalebniej kończy.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wsch. o godz. 6.20, zach. o godz. 17.32. — Księżyc wsch. o godz. 18.37, zach. o godz. 7.08.

Długość dnia wynosi 11 godz. 12 m.

Zmiany powietrza przed 100 laty: śnieg lub deszcz, mgła. Jutro: mglisto, deszcz.

— **Nowe gatunki papierosów.** W drugiej połowie lub najpóźniej w końcu marca b. r. ukażą się w sprzedaży dwa nowe gatunki papierosów luksusowych Będą to „Nil“ bez ustników i „Gazinetowe“ z ustnikami. Jako wyroby specjalne sprzedawane będą w całym kraju. Ukażą się w paczkach po 10 i po 20 sztuk. Cena nowych papierosów nie jest jeszcze ustalona. Papierosy te będą miały za zadanie konkurencję z luksusowemi wyrobami obcemi, sprowadzanemi w znacznych ilościach z zagranicy.

Województwo śląskie

* **Do śląskich rolników.** Dnia 16-go kwietnia rozpoczyna się 5-ciomies. kurs gospodarczy dla dziewcząt w szkole rolniczej w Międzyświeciu, poczta Skoczów. Nowy, obszerny suchy i słoneczny wśród malowniczych gór położony budynek szkolny pod każdym względem odpowiada wymogom dnia dzisiejszego. Ilość uczenic ograniczona. Zgłoszenie przyjmuje i prospekty wysyła dyrekcja szkoły.

* **Organizacja izb przemysłowo - handlowych.** Bezzwłocznie po wyborach rząd przystąpi do akcji zorganizowania izb przemysłowo - handlowych. Wnioski, dotyczące statutów organizacyjnych poszczególnych izb, zostaną złożone ministrowi przemysłu i handlu w dniach najbliższych przez powołaną do tego specjalną komisję doradczą, na czele której stoi były minister Klarner. W pierwszym rzędzie zostanie utworzona izba przemysłowo-handlowa w Warszawie, co nastąpi prawdopodobnie w ciągu lipca b. r.

Z Katowickiego.

Katowice. (Sprawa odroczeń służby wojskowej). Magistrat miasta Katowic podaje do ogólnej wiadomości, iż prośby o udzielanie odroczeń przewidzianych w ustawie o powszechnym obowiązku służby wojskowej, powinny być wniesione najdalej do 14 dni po uznaniu poborowego za zdolnego do czynnej służby wojskowej. Jeżeli okoliczności, uzasadniające prawo do ubiegania się o powyższe odroczenie powstały po wymienionych wyżej terminach, prośba powinna być wniesiona najdalej w ciągu czterech tygodni od chwili uzyskania wiadomości o tych okolicznościach. Natomiast zgłoszenie prawa do ulgi z art. 51 powinno nastąpić najpóźniej w dniu poboru danego poborowego. Nieusprawiedliwione niedotrzymanie powyższych terminów pociąga za sobą utratę prawa do wymienionych odroczeń i ulg.

Odroczenie może być udzielone: jedynemu żywicielowi rodziny, właścicielowi odziedziczonych gospodarstw rolnych osobom odbywającym studja teoretyczne i uczniom terminującym w rzemiośle u majstrów cechowych, o ile wykażą się oświadczeniem, właściwej instytucji zawodowej wzgl. odp. władzy przemysłowej. Ubiegający się o odroczenie służby dla jedynych żywicieli rodzin winni dołączyć do swych podań: wyciąg familijny, obejmujący całą rodzinę poborowego, wystawiony przez odnośny urząd stanu cywilnego; zaświadczenie magistratu o stanie majątkowym. Na obszar Katowice-miasto, wymienione zaświadczenie wystawia policja miejska ul. Młyńska 4.

— (Liczba bezrobotnych) na obszarze powiatu katowickiego za czas od 23 do 29-go lutego wynosi: ogólna liczba bezrobotnych 10.340, w tem 3.152 górników, 734 hutników, 527 metalowców, 55 robotników włókienniczych, 247 robotników budowlanych, 370 robotników wykwalifikowanych w różnych zawodach, 4.830 robotników niewykwalifikowanych, 47 rolników, 376 pracowników umysłowych, 2 hutników szkła. W okresie sprawozdawczym przybyło bezrobotnych 200, ubyło 387. Stałe zasiłki tygodniowe otrzymało 6.891 bezrobotnych, jednorazowe zapomogi z funduszów dla najbiedniejszej ludności pobrało 707 osób. Jak z powyższej statystyki wynika, bezrobocie w okresie sprawozdawczym zmniejszyło się o dalsze 197 osób.

— (Kredyty na cele budowlane i gospodarcze). Kuratorjum Miejskiej Kasy Oszczędności w Katowicach uchwaliło na ostatniem posiedzeniu w dniu 2-go marca br. nowe kredyty na cele budowlane i gospodarcze w wysokości 170 tysięcy złotych. Poprzednio uchwalono na ten cel w dniu 24 lutego br. 250 tysięcy złotych. Powyższy fakt, świadczy wymownie o ustawicznie wzmagającem się tętnie naszego życia gospodarczego na Śląsku oraz o żywotności Miejskiej Kasy Oszczędności w Katowicach, która dzięki naszej ruchliwości oddaje nadzwyczaj poważne usługi w kierunku podniesienia dobrobytu materjalnego szerokich rzesz społeczeństwa naszej dzielnicy.

— (Napad rabunkowy). Dnia 3 bm. o godz. 20.30 została napadnięta w korytarzu Domu przy ulicy Teatralnej 10 niejaka Gertruda Kowalowa przez cieślę Morawca Józefa z Turzy, pow. Racibórz (Niemcy) który nagle uderzył Kowalową w klatkę piersiową, a następnie zabrał jej torebkę ręczną, w której znajdowało się 800 złotych gotówki i zbiegł w kierunku dworca kolejowego. Przypadkowo przechodzący dwaj funkcjonarjusze tut. ekspozytury śledczej zatrzymał uciekającego Morawca, któremu odebrano pieniądze wraz z torebką i oddano poszkodowanej Kowalowej, a Morawca aresztowano.

— (Rzeczy do odebrania.) W katowickiej ekspozyturze śledczej pokój 63 znajduje się jeden zegarek męski srebrny, pochodzący prawdopodobnie z kradzieży. Właściciel zechce go obejrzeć i rozpoznać jako swoją własność.

Bogucice w Katowickiem. (Pożyteczna organizacja dla niezamożnej ludności). W byłej gminie Bogucice (obecnie dzielnicy II. miasta Wielkich Katowic) istnieje od września 1920 r. towarzystwo pogrzebowe, które w ciągu swej kilkoletniej działalności przyczyniło się w znacznej mierze do ulżenia nędzy w razie śmierci w rodzinach niezamożnych, sprawiło albowiem przez ten czas 68 pogrzebów, w ogólnej wartości 18.000 złotych. Przy stosunkowo niskich składkach miesięcznyh (1.50, 1.—, 0.50 gr.) wypłaca w razie śmierci po 3-letniem członkostwie 400, 300, 100 wzgl. 75 zł. na sprawienie pogrzebu. Rozwija się bardzo pomyślnie, liczyło albowiem przy założeniu 55 członków, a przy końcu roku 1927 przeszło 500 członków. O wzorowej gospodarce jego świadczy fakt, że fundusz jego rezerwowy wynosił z końcem roku 1927 przeszło 8.000 zł. Towarzystwo to, udzieliło tego roku na gwiazdkę 40 najbiedniejszym swym członkom zapomogi w ogólnej kwocie 500 zł. Z danych powyższych wynika, że Towarzystwo to zasługuje na ogólne poparcie pod wszelkim względem wskutek swej dobroczynnej działalności.

Kopalnia Wujek pod Katowicami. (Rezolucja). Onegdaj odbyło się na tutejszej kopalni zebranie załogowe, na którem uchwalono następującą rezolucję: 1) Robotnicy protestują energicznie przeciw obecnym zamachom ze strony baronów węglowych na płace robotnicze młodszych i dzionkarzy wedle nowej taryfy, zawartej z dniem 1-go lutego b. r. Zgromadzeni robotnicy domagają się od Zespołu Pracy zwołania natychmiastowego kongresu rad załogowych ze wszystkich trzech zagłębi węglowych celem porozumienia się co do ostatniej walki klasy robotniczej przeciw zamachom kapitalistycznym. 2) Żądamy podwyższenia zarobku o 20 proc., oprócz tego 35 proc. dla młodszych robotników. Żądamy: za równą pracę ma być równa płaca. 3) Żądamy 7 i pół godz. pracy na dole, 8 godz. bez przerw na wierzchu i 6 godz. dla młodocianych. Taksamo domagamy się zniesienia pracy nocnej i szkodliwej dla zdrowia młodszych robotników. 4) Protestujemy przeciw kapitalistycznej i jednostronnej racjonalizacji pracy.

Mysłowice. (Budowa nowej centralnej targowicy) postępuje szybko naprzód. Miasto spodziewa się ukończenia rozpoczętych ha w lipcu lub sierpniu b. r. Jak wiadomo, dla specjal nego upamiętnienia faktu otwarcia targowicy ma być urządzona na jej obszarze wystawa bydła i urządzeń przetworów przemysłu rzeźniczego i hodowlanego.

Michałkowice w Katowickiem. (Brak wody). W nocy na sobotę w okolicy Michałkowic pękła rura wodociągowa, wobec czego prawie cały powiat wraz z miastem Katowicami pozostał bez wody. Na miejsce wypadku niezwłocznie przybyła specjalna komisja z ramienia wydziału powiatowego w Katowicach, celem zbadania uszkodzeń wodociągowych i wydania odnośnych zarządzeń. O godzż 6 rano przystąpiono do naprawy pękniętej rury. Roboty przyspieszono tak, że pod wieczór była woda znowu wszędzie.

Z Swiętochłowickiego.

Król. Huta. (Z ruchu tramwajarzy). W związku ze stawieniem wniosku o podwyższenie zarobków dla tramwajarzy z dniem 1 lutego br. i w związku z odroczeniem rozprawy rozjemczej, wyznaczonej na dzień 29 lutego do dnia 7 marca, a następnie do 14 marca br., zwołano z ramienia przedstawicielstwa załogowego zebranie załogowe do Król Huty na dzień 1 marca br. Zainteresowanie było bardzo wielkie, dowodzi tego biorąca udział w zebraniu poważna liczba załogi, która po wysłuchaniu referatów pp. Morawca, Buchwalda o przebiegu rokowań z dyrekcją tramwaju i po zapoznaniu ią z powodem odroczenia rozprawy rozjemczej dała wyraz swemu oburzeniu, piętnując dyrekcję i apelując do p. przewodniczącego komisji rozjemczej, aby nie pozwolił na dalsze odroczenie rozprawy poza termin 7 marca br. i aby pozostało na pierwszym terminie to jest 7-go marca br. Następnie postanowiono uchwalić rezolucję, którą przyjęto jednogłośnie, upoważniając p. Morawca zwrócić się do p. komisarza demobilizacyjnego, żeby on przeszkodził dalszemu odraczaniu rozprawy, ażeby wpłynął na p. przew. komisji rozjemczej, by pozostał przy terminie rozprawy dnia 7 marca i żeby nie pozwolił na dalsze jeszcze odroczenie. Rezolucja brzmi: „Po wysłuchaniu referatów w dziedzinie przebiegu rokowań nad podwyższeniem zarobków od 1. II. br. stwierdzamy dziś zgromadzeni pracownicy tramwajowi na sali Domu Ludowego w Król. Hucie, że dyrekcja sabotuje od kilku lat sprawę zarobkową i że przeprowadza to systematycznie, aby tylko krzywdzić swych pracowników. Wobec tego oświadczamy kategorycznie, że nie pozwolimy na dalsze traktowanie nas jako narzędzie wyzyskujące, domagając się natychmiastowego podjęcia rokowań z dyrekcją w celu polepszenia naszych niewystarczających zarobków. Stwierdzamy każdego czasu naszą gotowość do poparcia naszych przedstawicieli organizacji bądź to w drodze legalnej bądź nielegalnej w przeprowadzeniu naszych żądań. Nie wyrzekamy się chwycić się stojącej nam do dyspozycji broni ostatecznej, aby wywalczyć sobie lepsze jutro. Oświadczamy z całą stanowczością, że jesteśmy każdego czasu gotowi do tej walki, którą zamierzamy przeprowadzić aż do ostateczności nie odstępując od takowej prędzej dopóki nie zostaną uwzględnione i załatwione słuszne nasze żądania i dopóki nie polepszymy sobie lepszego jutra.“

Z Pszczyńskiego.

Pszczyna. (Kredyty dla kupców i rzemieślników). W ubiegłym tygodniu odbyło się zebranie Towarzystwa kupców i rzemieślników pod przewodnictwem prezesa p. Czembora. Kasa powiatowa otrzymała na cele pożyczkowe dla stanu średniego kwotę 100 tysięcy złotych. Omawiano więc głównie sprawę jej rozdziału i zapotrzebowania. Uchwalono prosić o podwyższenie kredytów, aby z nich mogli korzystać wszyscy potrzebujący z miasta Pszczyny, Bierunia Starego, Tych i Kostuchny.

Z Rybnickiego.

Rybnik. (Zasądzony za krzywoprzysięstwo). Rolnik Jan Tatarczyk występował jako świadek w pewnej skardze prywatnej przed sądem ławniczym w Żorach, gdzie został zaprzysiężony. Po pewnym czasie wykazało się, iż Tatarczyk przysięgał fałszywie, za co musiał odpowiadać w tych dniach przed izbą karną w Rybniku. Sąd skazał oskarżonego na rok ciężkiego więzienia i utraty praw honorowych na przeciąg 5 lat.

Wodzisław w Rybnickiem. (Znalezienie noworodka). W ustępach na tutejszej stacji kolejowej znaleziono noworodka owiniętego w szmaty. Wszelkie poszukiwania za matką były dotychczas bezskuteczne.

Raszczyce w Rybnickiem. (Za sprzeniewierzenie w urzędzie) izba karna w Rybniku skazała byłego naczelnika gminy Antoniego

Czogalika na 6 miesięcy więzienia. Prokurator zażądał 3 lata więzienia.

Żory w Rybnickiem. (Rejestracja rowerów). W czasie od 10 do 20 marca br. przeprowadzi magistrat rejestracje rowerów. Właściciele tychże mają podać w pokoju 3 magistratu fabrykat i numer roweru.

Z Tarnogórskiego.

Tarn. Góry. (Budżety wydziału powiatowego) jak i powiatowej kasy oszczędności wyłożone były do dnia 4 b. m. do wglądu publiczności. Sejmik powiatowy na rok 1928/29 w wydatkach zwyczajnych ma 541.000 złotych, w nadzwyczajnych ma 200.000 zł.

— (Podatek gruntowy). Komisaryczny sejmik powiatowy uchwalił pobieranie na rzecz powiatu tarnogórskiego na rok 1928 dodatek do państwowego podatku gruntowego od gruntów położonych na obszarze gmin wiejskich w wysokości 60 procent, a od gruntów położonych na obszarze miejskich w wysokości 30 procent.

— (Przymusowe wysiedlenie). Starostwo tarnogórskie zarządziło wydalenie Dawida Hersza ze Skały, pow. Borszczów z 30 km. pasa granicznego na przeciąg jednego roku z powodu zawodowego trudnienia się przemytnictwem. W razie pojawienia się wymienionego w 30 km. pasie granicznym należy natychmiast uwiadomić tutejsze starostwo.

Rybna w Tarnogórskiem. (Nieudały przemyt). W lipcu ub. r. zauważył funkcjonarjusz celny w Bytomiu, jak palacz Jerzy Ochut z Rybny zachował paczkę w lokomotywie. Przy dalszych dochodzeniach okazało się, że w paczce tej znajdowało się 24 kg. wyrobów szklannych. Za to przestępstwo Ochut skazany został przez wydział karno-skarbowy w Katowicach na 300 złotych grzywny. Orzeczono również konfiskatę towaru.

Lasowice w Tarnogórskiem. (Podatek budynkowy). Wydział powiatowy zatwierdził uchwałę rady gminnej, dotyczącą pobierania trzy i pół od tysiąca samoistnego podatku budynkowego za rok 1927/28.

Z Lublinieckiego.

Wierzbie w Lublinieckiem. (Kradzież drutu przewodów telef.) W nocy na 2 b. m. skradli nieznani sprawcy 150 metrów drutu z przewodów telefonicznych na drodze między Wierzbiem a lasem Dudy.

Z całej Polski.

Cieszyn. (Otwarcie ruchu osobowego i towarowego na odcinku Ustroń-Polana-Obłaziec.) Nastąpiło już otwarcie ruchu osobowego i towarowego na nowej linji kolejowej Ustroń-Polana-Obłaziec na przestrzeni 7 km. W otwarciu wzięli udział przedstawiciele dyrekcji kolejowej krakowskiej, katowickiej oraz przedstawiciele Województwa Śląskiego. Na nowej linji kursować będzie pięć par pociągów osobowych dziennie.

List z Brzezia powiat Rybnik.

My na Śląsku przechodzimy okres walki o ostateczne zwycięstwo idei polskiej. Walka ta jest niezmiernie trudna szczególnie na pograniczu, bo większość polskiej ludności jest zwalczana przez żywioł niemiecki. Nie ulega wątpliwości, że wkrótce nastąpi wyzwolenie ludności polskiej z pod wpływów niemieckich, a życie polskie na Górnym Śląsku tak polityczne jak gospodarcze i kulturalne będzie się rozwijało swobodnie.

Na zachodnich rubieżach Rzeczypospolitej w Województwie Śląskiem leży wioska Brzezie, licząca — przeszło 3000 mieszkańców Polaków.

Pomiędzy nimi znajduje się kilku renegatów, którzy jedząc chleb polski i polskie nosząc nazwisko stęsknionem okiem patrzą na Racibórz. Tych kilku renegatów są podobno wspieranimaterjalnie i moralnie przez różne związki niemieckie. W Niemczech — zbiera się setki tysięcy marek na szkolnictwo niemieckie w Polsce. Renegaci, przypuszczam, hojnie opłacani przez Volksbund, kupują dusze polskie, wdów, sierót, robotników polskich, a przedewszystkiem rodziców, którzy by nie stracić pracy zmuszeni są posyłać swe dzieci do szkoły mniejszościowej. Gdzie sprawiedliwość, konwencja, Liga...? jeśli dwa milj. Polaków w Niemczech ma 29 szkół polskich, a Niemcy po stronie polskiej stotrzydziesciosiem szkół niemieckich. Garstka renegatów, którzy dziadowie i ojcowie słowa po niemiecku nie umieli są dziś członkami Volksbundu i żerują w naszej wiosce, bałamucą innych, by wykraść dusze polskie dla niemczyzny. Słuchają oni rad i wskazówek jakiegoś dozorcy fabrycznego, który ich zmusza różnemi obiecankami do posyłania swych dzieci do szkoły mniejszości. Tak jak ów dozorca (czy tam urzędnik) postępuje dużo pracodawców, wyzyskując polskiego robotnika dla celów germanizacyjnych. Tem więcej teraz przed wyborami nie szczędzą swoich rad i wskazówek by go okupić obiecując złote góry ze strony niemieckiej. Zieiąc nienawiścią, do polskiej szkoły i wszystkiego co polskie chcą wyzyskać niektórych obojętnych, namawiając ich do walki ze szkołą polską, by w ten sposób wydrzeć polską duszę dziecka polskiego. Nie przestając na bałamuceniu ludzi wyciągają od swych nauczycieli nieprawdziwe kłamliwe donosy, by szkalować kier. szkoły a nawet wyższych urzędników W. C. P. Ich wymaganiom i żądaniom końca niema. Chcą dla kilkoro dzieci kilka sal szkolnych, wyrzucenia ochronki z szkoły, piszą kłamliwie artykuły, donosy o wpisach, o przekręcaniu not w świadectwach, aby choć wymuszeniem dojść do zamierzonego celu. Gdy swego celu nie osiągną wtedy jazda do vorsitzendera Neugebauera. Ten pan, wychowany na chlebie polskim, odrazu jedzie z artykułami do Kattowitzerki bez względu na prawdę, w czem pomaga mu malutki Józiu Psotka i smarują nietylko kierownictwo szkoły, ale i komendanta posterunku no i naczelnika gminy. Ciekawi jesteśmy jak długo ten pan będzie popasał w fabryce „Ceres" mimo różnych — sprawek, uprawiając germańską politykę i to jako funkcjonarjusz fabryki, z której wyroby pobiera naróby pobiera naród polski i za grosz własny wypasa żmiję. Możeby nasze władze raczyły przypatrzeć się bliżej tej fabryce, gdzie jej funkcjonarjusze tak pilnie strzegą ducha germańskiego. Wysyłano przeważnie darmo Kattowitzerkę mimo niedziel i świąt roznoszą szybko po wsi, używając nawet dzieci — szkolnych do roznoszenia, które przez to nie mogły brać udziału w uroczystem szkolnem 40-godzinnem nabożeństwie. A gdzież wasza religijność? Biedna Kattowitzerka, marnując na swych szpaltach różne historje o Brzeziu, ubiera fakta w szatę niewinności, woła, krzyczy, że Niemcom dzieje się krzywda, wywleka rzeczy z przed laty, że nie pozwolono im w sam dzień Bożego Narodzenia na odbycie się wieczorku wokalno-muzycznego i to w knajpie germańskiej.

Na nic wam się przyda ta wasza krecia robota, o waszych zakusach i bezczelności, z której słyniecie i tak wszyscy wiedzą. Radzimy wam zapomnieć o Vaterlandzie, nie narażajcie się na śmiech i drwiny — gdyż Volksbund — który was wziął pod skrzydła opiekuńcze nie będzie długo suszył i zawracał głowy pana Calondera, wymysłami waszych chorych pałek. Wy wszyscy Psoteczki, Fiołeczki, Kocerki i t. d. zagłądnijcie na dno waszego serca a może domacacie się tam jeszcze iskierki ducha polskiego, przypomnijcie sobie, że matki uczyły was wymawiać Ojcze nasz po polsku, że z piersi matki wyssaliście miłość do swej polskiej Ojczyzny, otrząście się z nalecałości i obałamucenia, dajcie waszym dzieciom wychować się w języku ojczystym polskim, nie zatruwajcie ich młodych serc jadem niemieckim, by kiedy dorosną nie przeklinali was i waszych prochów w grobie.

Giełda pieniężna i towarowa.

Poznańska giełda zbożowa
w dniu 3 marca 1928 r.

Żyto 40.25—41.25. Pszenica 48—49. Jęczmień przemiałowy 34.50—36.50. Jęczmień browarowy 39.50—41.00. Owies 34.00—36.00. Mąka żytnia 70 procent 58.75. Mąka żytnia 65 procent 60.25. Mąka pszeniczna 65 procent 68.50—72.50. Łubin żółty 23.50—24.50. Reszta cen bez zmiany. Usposobienie bez zmiany.

Waluty zagraniczne na giełdzie warszawskiej
w dniu 3 marca 1928 r.

Płacono: za dolara amerykańskiego 8.88 złotych; za funt szterlingów angielskich 43.37 złotych; za 100 franków francuskich 35.99 złotych; za 100 lirów włoskich 47.02 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171.20 złotych.

Z sali sądowej.

15 lat ciężkiego więzienia za kradzież.

Ślusarz Teodor Dubiański z Katowic, powróciwszy w wrześniu ub. roku z więzienia z Warszawy, gdzie odsiadywał dłuższą karę więzienia za kradzież nie zaprzestał swego rzemiosła. Zamieszkał u niejakich Tatlików w Katowicach przy ul. Drzymały, skąd urządzał z zapoznanym Gałuszką wyprawy złodziejskie w okolice. W miesiącu listopadzie 27 roku, włamali się do składu Józefa Almanna, dalej Pauliny Jansenowej, Otona Hofmana, i Pawła Mondena, w Katowicach, zabierając z sobą, co wpadło im w ręce. Odwiedzili też i górnika Józefa Łyskę w Józefowcu, gdzie skradli 4 gęsi i trzy kury. Rzeczy, pochodzące z kradzieży ulokowali w swem mieszkaniu, gdzie też Dubiański w międzyczasie zapoznał się z żoną Tatlika. Oczywiście, że przyszło do kłótni pomiędzy małżonkami Tatlików, gdyż mąż nie chciał o niczem wiedzieć, a chcąc się zabezpieczyć od włamywaczy, doniósł policji o kradzieżach. Dzięki temu Dubiańskiego przytrzymano i odstawiono do więzienia. Na rozprawę sądową w dniu 4 marca b. r. oskarżony Gałuszka nie stanął, zaś oskarżony Dubiański do winy nie przyznaje się. Przesłuchani świadkowie udowodnili całkowicie jego winę. Prokurator wniósł na 7 lat ciężkiego więzienia. Sąd uznał oskarżonego winnym zbrodni ciężkiej kradzieży i skazał go na 15 lat ciężkiego więzienia.

SPORT

Sprawozdanie Rybnickiego Okręgu Sportowego Śl. Zw. Mł. P. na rok 1927 r.

W roku 1927 przeprowadził Rybn. Okr. Sport. następujące zawody;

a) o mistrzostwo Ryb. Okr. Sport. w piłce nożn.

b) o mistrzostwo Rybn. Okr. Sport. w palancie.

Rozegrano 90 meczów w piłce nożnej — z tych 44 wygrane, 2 remisowe 44 przegrane. Stosunek bram 175 : 174. Mistrzem w piłce nożnej została drużyna S. M. P. Pszów (18 punkt.) W palancie rozegrano 42 gry z tego wygrane 17, remisowe 8, przegrane 17. Stosunek punktów 953 : 999. Mistrzem w palancie została drużyna S. M. P. Knurów (12 punkt) Oba mistrze walczyli z mistrzem innych okręgów celem zdobycia mistrza Śląska. Po przeprowadzeniu 5-ciu zawodów, zostaje S. M. P. Knurów mistrzem śląskim w palancie na rok 1927. Przyjacielskich meczów rozegrano 81. Razem meczów w palancie i piłce nożnej było 213. Ryb. Okr. Sport. dąży do tego, żeby drużyny tut. okr. grały z drużynami innych okręgów. Rozegrano mecze z S. M. P. z Żorami, Katowicami, Nowemi Hajdukami, Lipinami, Janowem itd. Przeprowadzono zawody lekko-atletyczne (pięciobój) i bieg na 3.000 m. Przysposobienie wojskowe uprawiało 8 stowarzyszeń, Rybn. Okr. Sport. pracuje w ścisłem porozumieniu z Kadrą Instruktorską w Rybniku. Roczny Obrót kasy Rybn. Okr. wynosił 1254,41 zł. Referatów o sporcie ip. w. i w. t. wygłosił naczelnik ryb. okr. w r. 1927 cześć. Poszczególne drużyny Ryb. Okr. Sport. podzielono na klasy A, B, i C.

Klasa A. Pszów, Wodzisław, Radoszowy, Rybnik i Niedobczyce.

Klasa B. Psirążna, Rydułtowy, Radlin, Księżenice.

Klasa C. Chwałowice, Krzyżkowice i Łyski.

Wincenty Karuga.
Naczelnik Rybn. Okr. Sportowego i komendant związkowy.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Śl. Z. O. P. N.

Śl. Z. O. P. N. zwołuje na sobotę, dnia 10 marca br. o godzinie 17 do lokalu „Do Wypoczynku" przy ulicy św. Jana w Katowicach Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Śląskiego Związku Okręgowego Piłki Nożnej, z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie. 2. Przyjęcie statutu Śl. Z. O. P. N. 3. Klasyfikacja klubów. 4. Wolne głosy izakończenie.

Równocześnie zwraca się uwagę wszystkim Klubom, które dotychczas nie uregulowały swoich zaległości wobec Śl. Z. O. P. N. na to, że tracą prawo głosu na nadzwyczajnem Walnem Zgromadzeniu, o ile przed terminem zwołania tegoż nie uiszczą wkładek.

Wszelkie wpłaty należy uskutecznić przez P. K. O. na konto Nr. 302 170, zaś korespondencje dot. skarbnika kierawać pod adresem H. Chmiel, Król. Huta, Skarboferm, Odział Bankowy.

W związku z powyższym podaje się do wiadomości wszystkim klubom, iż Sekretarjat Śl. G. Z. O. P. N. nie będzie odtąd przyjmował żadnych pieniędzy, dotyczących wkładek do związku.

Teatr Polski w Katowicach

„Trubadur".

W środę, dnia 7 bm. przepiękna opera J. Verdi'ego „Trubadur".

„Oficer Gwardji" w Pszczynie.

W środę, dnia 7 bm. odegra zespół Teatru Polskiego w sali Hotelu Pszczyńskiego w Pszczynie pełną humoru i dowcipu komedję w 3 aktach Fr. Molnara „Oficer Gwardji". Bilety do nabycia u p. Grobelnego w składzie cygar w Pszczynie.

„Aida".

W sobotę, dnia 10 bm. o godz. 7-mej wieczór ukaże się od dłuższego czasu niegrana przepiękna opera J. Verdi'ego „Aida" z pp. Kochańską, Chodakowską-Millerem w partjach głównych.

Repertuar.

Wtorek, dnia 6 bm. o godz. 3.30 po poł. „Tomcio Paluch" (przedstawienie dla harcerzy).

Wtorek, dnia 6 bm. o godz. 8-mej wieczór „Występ Pia Ravenny".

Środa, dnia 7 bm. o godz. 7.30 wieczór „Trubadur".

Piątek, dnia 9 bm. o godzinie 7.30 wieczór „Wieszczka Lalek".

Teatr Polski na prowincji.

Wtorek, dnia 6 bm. „Rusałka", Cieszyn.
Środa, dnia 7 bm. „Oficer Gwardji", Pszczyna.
Czwartek, dnia 8 bm. „Trubadur", Bielsko.
Sobota, dnia 9 bm. „Oficer Gwardji" Tarnowskie Góry.

Szczegółowe wyniki wyborów na Śląsku.

W dalszym ciągu podajemy wyniki wyborów w poszczególnych miejscowościach Województwa Śląskiego.

OBJAŚNIENIE Nr. LIST W OKRĘGACH: Lista 1: Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem. Lista 2: P. P. S. — Lista 11: Monarchistyczna Organizacja Wszechstanowa. — Lista 12: Chłopskie Stronnictwo Radykalne — Lista 17: Zjednoczenie Narodowo-Żydowskie w Małopolsce. — Lista 18: Blok Mniejszości Narodowych w Polsce. — Lista 33: Ogólno-Żydowski Narodowy Blok Wyborczy do Sejmu i Senatu. — Lista 34: Niezależna Socjalistyczna Partja Pracy. — Lista 36: Blok Jedności Rob. Chłopskiej. — Lista 37: Polski Blok Kat. Ch. D. — W okręgach Bielsko-Cieszyńskim i Pszczyńsko-Rybnickim jest Lista 37: Główny Komitet Wybórcz P. P. S. lewicy. — Lista 38: Polski Blok Katolicki Ch. D. — Lista 39: Związek Chrześc. Lud. ś. p. ks. St. Stojałowskiego (Stojałowczyków)

Okręg wyborczy Cieszyn, Bielsko, Pszczyna, Rybnik.

Miejscowość	Lista 1	Lista 2	Lista 11	Lista 12	Lista 17	Lista 18	Lista 33	Lista 36	Lista 37	Lista 38	Lista 39
POWIAT RYBNICKI.											
Rybnik	2650	497	22	—	21	2489	—	1	7	3507	—
Książenice	59	157	—	—	—	173	—	—	—	145	—
Krzyżkowice	206	—	1	—	—	119	—	—	—	355	—
Krywałd	155	30	—	—	—	175	—	—	—	84	—
Knurów	1120	258	17	—	2	1449	—	7	—	760	—
Jejkowice	272	86	—	—	—	109	—	—	—	100	—
Gorzyczki	349	44	—	—	—	48	—	1	11	65	—
Gorzyce	524	29	2	—	—	72	—	—	6	100	—
Golejów	127	137	—	—	—	98	—	—	—	217	—
Gogolowa	43	21	15	—	—	119	—	—	—	82	—
Dębieńsko Wielkie	136	60	3	—	—	258	—	—	—	174	—
Dębieńsko Stare	162	43	—	21	—	227	—	—	—	105	—
Czyżowice	283	161	—	—	—	95	—	—	—	57	—
Czuchów	299	323	—	—	—	227	—	—	2	93	—
Czerwionka	541	513	3	—	—	778	—	—	3	301	—
Czernica	316	32	—	—	—	250	—	—	—	137	—
Cisówka	89	—	—	—	—	47	—	—	—	5	—
Chwalowice	400	309	—	2	—	616	—	—	—	447	—
Chwałęcice	84	—	22	—	—	41	—	—	—	127	—
Brzezie	289	40	4	—	—	480	—	—	—	211	—
Boguszowice	258	335	—	3	—	136	—	—	—	257	—
Biertułtowy	674	17	3	—	—	235	—	1	2	583	—
Bełk	363	224	10	—	—	184	—	—	—	174	—
Baranowice	91	51	—	—	—	39	—	—	—	152	—
Orzepowice	162	32	1	—	—	43	—	—	—	269	—
Niewiadom Górny	419	20	—	—	—	125	—	—	—	196	—
Niewiadom Dolny	106	49	3	—	—	109	—	—	—	134	—
Mszana	243	32	—	—	—	151	—	—	—	480	—
Moszczenica	446	12	—	—	—	130	—	8	—	106	—
Marusz	37	3	—	—	—	39	—	—	—	31	—
Marklowice Górne	120	3	4	—	—	45	—	—	—	126	—
Marklowice Dolne	377	4	—	—	—	196	—	—	2	265	—
Łuków	76	2	—	—	—	82	—	—	—	62	—
Łańce	62	—	—	—	—	26	—	—	—	35	—
Lyski	194	—	—	—	—	22	—	—	—	258	—
Lubomia	458	—	1	—	—	37	—	—	—	501	—
Leszczyny	155	279	—	—	—	214	—	—	—	254	—
Wodzisław	563	44	—	—	—	628	—	1	2	854	—
Żory	722	42	—	5	—	1018	—	—	—	724	—
Zwonowice	79	—	7	—	—	36	—	—	—	216	—
Zawada	224	—	—	—	—	44	—	—	—	163	—
Wielopole	213	222	2	—	—	97	—	—	—	151	—
Uchylsko	81	2	—	—	—	—	—	—	—	41	—
Turzyczka	37	6	—	—	—	31	—	—	—	92	—
Szczygłowice	94	24	—	—	—	150	—	—	—	68	—
Szczerbice	230	1	—	—	—	40	—	—	—	5	—
Szczejkowice	19	54	—	—	—	55	—	—	—	156	—
Syrynia	472	2	3	—	—	184	—	1	—	275	—
Świerklany Górne	146	86	—	21	—	73	—	—	—	168	—
Świerklany Dolne	119	132	1	4	—	63	—	—	—	215	—
Skrzeczkowice	9	3	—	—	—	29	—	—	—	42	—
Rzuchów	80	2	—	—	—	62	—	—	—	112	—
Rydułtowy	1625	502	2	—	—	1513	—	—	—	1672	—
Ruptawa	402	2	—	—	—	128	—	—	1	27	—
Kucharzówka	26	16	—	—	—	10	—	—	—	23	—
Powień	68	10	—	—	—	116	—	—	—	201	—
Rój	34	91	—	—	—	107	—	—	—	133	—
Pogoźna	63	54	—	—	—	86	—	—	—	92	—
Radlin	1500	127	—	9	—	1195	—	2	2	683	—
Pszów	849	81	1	—	—	680	—	3	—	941	—
Palowice	42	64	—	—	—	49	—	—	—	147	—
Jastrzębie Górne	540	80	24	—	—	35	—	3	—	174	—
Jankowice	357	98	1	—	—	81	—	—	—	330	—
Gierałtowice	185	141	—	—	—	432	—	—	—	205	—
Pietrzkowice	100	4	—	—	—	61	—	—	—	48	—
Piece	284	14	—	—	—	64	—	—	—	32	—
Gaszowice	410	10	—	—	—	89	—	—	—	18	—
Laszowice	50	19	—	1	—	17	—	—	—	11	—
Podbucze	304	7	—	—	—	190	—	2	—	131	—
Połomia	547	77	6	—	—	465	—	1	—	109	—
Przyszowice	256	161	—	—	—	189	—	—	—	181	—
Bujaków	196	7	—	—	—	254	—	—	—	172	—
Panówki	227	—	9	—	—	99	—	1	—	70	—
Chudów											
POWIAT PSZCZYNA.											
Pszczyna	659	56	12	—	—	1781	—	—	—	793	—
Wola	224	1	1	—	—	26	—	—	41	109	—
Mikołów	1014	842	131	—	—	1794	—	2	—	1007	—

Miejscowość	Lista 1	Lista 2	Lista 11	Lista 12	Lista 17	Lista 18	Lista 33	Lista 36	Lista 37	Lista 38	Lista 39
Bieruń Stary	326	24	27	—	—	758	—	2	10	462	—
Zgoń	88	33	5	—	—	138	—	—	—	120	—
Zazdrość	88	31	—	—	—	81	—	—	—	45	—
Zawiść	31	132	—	—	—	109	—	—	—	58	—
Zawada	162	123	—	—	—	43	—	—	—	50	—
Zarzecze	74	83	49	—	—	108	—	—	—	62	—
Wyry	586	49	102	120	—	—	—	—	1	242	—
Woszczyce	107	20	—	—	—	94	—	—	—	45	—
Wisła Wielka	52	12	2	—	—	182	—	—	—	368	—
Wisła Mała	49	7	4	—	—	140	—	—	—	162	—
Wesoła	157	89	—	—	—	112	—	1	14	252	—
Warszowice	155	10	—	—	—	191	—	—	—	184	—
Tychy	1858	145	184	—	—	648	—	—	—	865	—
Szeroka	81	96	5	—	—	29	—	—	—	353	—
Świerczyniec	50	—	6	—	—	102	—	—	—	128	—
Studzionka	321	22	2	—	—	245	—	2	—	213	—
Stara Kuźnia	329	55	36	—	—	292	—	—	—	290	—
Śmiłowice	102	63	7	—	—	66	—	—	—	61	—
Smardzowice	41	7	—	—	—	8	—	—	1	104	—
Rudołtowice	151	4	2	—	—	82	—	—	—	92	—
Podlesie	515	571	109	—	—	235	—	—	—	210	—
Piotrowice	658	638	329	—	—	128	—	1	7	532	—
Pielgrzymowice	159	110	13	—	—	156	—	1	—	216	—
Pawłowice	162	50	14	—	—	130	—	—	1	321	—
Paprocany	225	2	7	—	—	52	—	—	10	72	—
Paniowy	179	95	—	—	—	34	—	—	—	186	—
Panewnik	208	145	106	—	—	84	—	4	—	318	—
Orzesze	596	713	1	—	—	380	—	3	—	259	—
Ornontowice	361	179	34	—	—	333	—	—	—	265	—
Mokre	268	267	9	—	—	234	—	1	—	232	—
Międzyrzecze	50	3	5	—	—	135	—	—	20	131	—
Łaziska Średnie	360	470	2	—	—	360	—	—	1	197	—
Łaziska Górne	224	275	1	—	—	43	—	—	—	163	—
Łaziska Dolne	316	1029	10	2	—	419	—	—	—	267	—
Łąka	159	57	18	—	—	243	—	—	—	408	—
Lędziny	261	228	—	—	—	294	—	—	50	319	—
Krzyżowice	90	3	2	—	—	166	—	—	—	187	—
Królówka	64	5	16	—	1	3	—	—	—	39	—
Krasowy	228	36	1	—	—	245	—	—	—	305	—
Kosztowy	207	64	30	—	—	271	—	1	23	316	—
Kopciowice	33	36	—	—	—	103	—	—	4	70	—
Kobiór	153	152	56	—	—	272	—	—	—	321	—
Kobielice	303	6	5	—	—	79	—	—	—	52	—
Kamionka	60	40	28	—	—	20	—	—	—	53	—
Jedlina	108	—	13	—	—	111	—	—	16	278	—
Jarząbkowice	147	11	—	—	—	125	—	—	—	29	—
Jaroszowice	169	101	—	—	—	86	—	—	—	35	—
Jankowice	210	15	9	—	—	53	—	—	—	230	—
Imielin	407	62	7	—	—	795	—	2	116	488	—
Hołdunów	18	24	1	—	—	267	—	—	—	26	—
Grzawa	48	—	10	—	—	24	—	—	—	127	—
Gostyń	260	262	—	—	—	74	—	—	—	149	—
Górki	169	1	—	—	—	25	—	—	—	11	—
Goławiec	31	1	—	—	—	175	—	—	—	54	—
Golasowiec	118	2	4	—	—	230	—	—	—	32	—
Goczałkowice Dolne	123	75	—	—	—	57	—	—	—	175	—
Goczałkowice Górne	80	31	2	—	—	56	—	—	—	372	—
Gilowice	31	21	20	10	—	20	1	—	—	94	—
Gardowice	96	145	1	—	—	146	—	—	—	138	—
Gać	15	2	—	—	—	109	—	1	—	10	—
Frydek	206	1	—	—	—	12	—	—	2	—	21
Dziećkowice	192	4	5	—	—	98	—	—	6	265	—
Czarków	161	61	23	—	—	94	—	—	—	125	—
Ćwiklice	153	32	7	—	—	156	—	—	1	197	—
Chełm Wielki	109	—	—	—	—	343	—	2	31	314	—
Brzezie Zameckie	26	17	—	—	—	92	—	—	—	109	—
Brzezie Górne	75	24	3	—	—	83	—	—	—	163	—
Brzezie Dolne	50	8	—	—	—	98	—	—	—	24	—
Brzeźce	128	5	1	—	—	31	—	—	—	137	—
Borynia	76	64	—	—	—	111	—	—	—	109	—
Borowa Wieś	246	35	65	—	—	44	—	4	—	101	—
Bijasowice	113	13	2	—	—	119	—	—	2	53	—
CIESZYN.											
Wisła	1499	489	3	—	1	1	—	—	—	9	—
Ustroń	566	672	1	—	38	—	67	—	3	5	4
Zebrzydowice	455	502	—	—	1	2	—	—	125	6	—
Zamarski	226	137	—	—	—	4	—	—	—	—	—
Wiślica	127	66	—	—	—	—	—	—	—	8	—
Punców	303	207	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pogórz	128	182	—	—	5	18	—	—	2	76	18
Pierściec	197	117	22	—	—	—	—	—	7	6	1
Pogwizdów	287	126	—	—	—	—	—	—	—	2	—

Z całego świata.

Samozwańczy car.

Dzienniki rosyjskie zamieszczają szczegółowy opis aresztowania generała Afanasjewa, który przez czas dłuższy odgrywał rolę cara. Jak wiadomo, w Rosji krążą po dziś dzień legendy, o cudownem uratowaniu się rodziny carskiej i ucieczce Mikołaja II, oraz kilku członków rodu Romanowych w góry Uralu. Wieśniacy rosyjscy wierzą święcie, że biały car zjawi się kiedyś niby deus ex machina i pomści krzywdę ludu ciemiężonego przez czerwonych carów. Każda plotka o pojawieniu się Mikołaja lub jego córek, znajduje posłuch wśród łatwowiernego ludu. Oszuści i hochsztaplerzy dorabiają się pokaźnych fortun, rozpowiadając po wsiach i miasteczkach dzieje swych tragicznych przeżyć.

Ostatnio w okolicy Stawropolu na Kaukazie grasował pseudo car w towarzystwie kobiety i mężczyzny. Wspólnicy jego odgrywali rolę następcy tronu Aleksieja i w. księżniczki Tatjany.

Fałszywy Mikołaj II dziwnie jest podobny do cara. Średniego wzrostu ciemno-włosy jegomość, o sarnich oczach, krótkim nosie i ujmującym uśmiechu, łudząco przypomina podobizny cara Wszechrosji. Twierdzi on, że został wywieziony z domu Ipatjewa w Ekaterynburgu, przez zwolenników. Przez czas dłuższy ukrywany był przez wieśniaków syberyjskich. Samozwaniec wędrował w towarzystwie swych dzieci, z miasteczka do miasteczka, przyjmowany nadzwyczaj serdecznie przez kaukaskich górali. Specjalnem uznaniem cieszył się wśród duchowieństwa prawosławnego, które rozwinęło szeroką akcję propagandową na rzecz „odnalezionego cara". Znajdował on schronienie zazwyczaj w klasztorach mnichów prawosławnych, w odległych zakątkach Kaukazu. Większych miast unikał, jako, że łatwiejby wpadł w ręce sowieckich władz policyjnych. Wieść o pojawieniu się cara wywołała duże wrażenie w kołach monarchistów kaukaskich. Ulotki i broszury, rozpowszechniane przez zwolenników caryzmu zaniepokoiły wreszcie władze sowieckie, które wydały nakaz aresztowania osobnika.

Ajenci czerezwyczajki złowiły ptaszka w pobliżu miasta Stawropola w ustronnym domku należącym do popa. Wzięty w krzyżowy ogień pytań pseudo car zdradził swą tożsamość, tyle tylko mającą wspólnego z caratem, że służył mu wiernie jako generał armji rosyjskiej.

Zdemaskowany generał Afanasjew przyznał się ponadto, że wielka księżniczka Tatjana jest poprostu córką kupca Belowa, zaś rolę następcy tronu odgrywała za chłopca przebrana panna Kotowa.

Samozwańcy zostali pod silną eskortą przewiezieni do Moskwy, gdzie staną przed sądem rewolucyjnym.

Jednocześnie aresztowano dwudziestu duchownych prawosławnych, którzy okazywali pomoc Afanasjewowi.

Król Afganistanu pija czystą wodę.

Król afgański Amanullah jest wiernym mahometaninem i ściśle przestrzega przepisów Koranu. Na przyjęciu dworskiem w Brukseli, odpowiadając na toast króla Alberta, władca Afganistanu wzniósł kielich czystej wody za zdrowie belgijskiej pary monarszej. Jest to pierwszy wyłom, dotyczący wychylenia kielicha z alkoholem. Używanie w tym celu przez abstynentów... wody sodowej uważane być mogło za największą zniewagę. Azjatycki król stworzył jednak precedens, na który powołać się będą mogli wszyscy abstynenci.

Szkielet potwora z przed miljona lat!

W hrabstwie angielskiem Warwick wykopano szkielet plesiosaura z gatunku olbrzymiej jaszczurki przedpotopowej. Długość szkieletu dochodzi do pięciu metrów. Paleontolodzy zjeżdżają się na miejsce odkrycia z całego świata. Prof. Swinton po zbadaniu szkieletu oświadczył, że może on liczyć milion lub dwa miljony lat (?). Szkielet zachował zupełnie czaszkę, a nawet zęby. Potwór posiadał troje oczu. Trzecie oko znajdowało się w środku czoła.

Sztuczne zęby jako powód rozwodu.

Z Paryża donoszą: Pewien obywatel z Lyonu wniósł skargę rozwodową z powodu „nikczemnego oszustwa", odkrytego przezeń dopiero po ślubie. „Oszustwo" to polegało na tem, iż żona jego miała sztuczne zęby, o czem nie uprzedziła go przed ślubem. Dopiero po czterech latach pożycia małżonek odkrył tajemnicę żony. Sąd w Lyonie odrzucił skargę z umotywowaniem, iż mąż winien przed ślubem przekonać się, czy zęby przyszłej jego żony są prawdziwe lub nie.

Wieczny zegar.

„Szwajcarski dziennik zegarmistrzostwa" zwraca uwagę swych czytelników na bardzo ciekawy wynalazek inż. Jana Reuttera.

Chodzi mianowicie o wieczny zegar, t. zn. o zegar, którego nigdy nie potrzeba nakręcać, rolę bowiem sprężyny ma tu zastąpić ciśnienie atmosferyczne i zmiany temperatury. Wielu już tekników zegarmistrzowskich kombinowało, w jaki sposób dałoby się wykorzystać ciśnienie atmosferyczne do wprawienia w ruch zegara. Ale te wysiłki nie zostały dotąd uwieńczone powodzeniem, gdyż ich punktem wyjścia były poruszenia, zwykle do zegarów stosowane. Otóż poruszenia te wymagają dużo większej wydajności energji, by mogły działać, opierając się wyłącznie na ciśnieniu atmosferycznem. Należało więc wymyśleć coś zupełnie nowego i mniej skomplikowanego. Po przeprowadzeniu szczegółowych badań, trwających przeszło dziesięć lat, udało się inż. Reutterowi wynaleźć mechanizm, odznaczający się niezwykłą prostotą który wymaga o tysiąckroć mniej energji, niż zegary obecnie używane. Odtąd ciśnienie atmosferyczne i najbardziej zmniejszone zmiany temperatury są aż nadto wystarczające do wprawienia w ruch zegara.

Nie wchodząc tutaj w trudne do zrozumienia dla niespecjalisty techniczne szczegóły, podajemy kilka liczb, wyjaśniających istotę wynalazku.

By zapewnić ruch zegara w ciągu 25 godzin, potrzeba 18 gramów — centymetrów siły; otóż zmiana temperatury jednego stopnia dostarcza 36 gramów-centymetrów energji. Ponieważ zmiany temperatury są dużo wyższe niż jeden stopień w ciągu dnia, jasne jest, że niema obawy o niedostateczne podtrzymanie ruchu mechanizmu. Przeciwnie, pozostaje dużo zarezerwowanej siły, która gromadzi się w obrębie stalowej sprężyny i może się wyczerpać dopiero po kilku tygodniach, jeżeli ciśnienie atmosferyczne — całkowicie teoretyczne przypuszczenie — nie ulegnie zmianie w ciągu tego okresu czasu i jeżeli temperatura zewnętrzna pozostanie ta sama. Inż. Reutter obliczał więc bardzo szczegółowo i dokładnie, by się zabezpieczyć od wszelkich niespodzianek.

Jedna więc tylko przyczyna może zatrzymać zegar: to zużycie mechanizmu. Ale to zużycie dokonywa się bardzo wolno z racji minimalnego zużywania energji i niezmiernie powolnego ruchu każdej z cząstek mechanizmu(niektóre z nich dokonywują pełnego obrotu zaledwie w ciągu tygodnia. Wynalazca jednak obliczył, kiedy zużycie mechanizmu może zatrzymać jego zegar: po 10 tysiącach lat. Gdyby nawet liczba była przesądzona, gdyby należało podzielić ją przez 10, pozostaje taki okres trwania, że całkiem słusznie może być tu mowa o wiecznym zegarze, gdyż ten nic sobie nie robi z biegu wieków.

W przytoczonem wyżej czasopiśmie szwajcarskiem, specjalista Reverchon, po przeprowadzeniu ścisłej analizy wynalazku i entuzjastycznych pochwałach pod adresem inż. Reuttera, temi słowy kończy swój artykuł: „Wieczny zegar Reuttera pozwala jego właścicielowi na zapytanie: — jak często go nakręcasz — odpowiedzieć z dumą: — Nigdy! Przeżyje mnie i moich wnuków.

Dotąd zegar Reuttera nie jest jeszcze handlowo wyzyskiwany, ale ma to nastąpić w najbliższym czasie. W każdym razie taki, jaki wyszedł z rąk swego twórcy, w którego myśli powstał jego projekt i praktycznie przezeń został wykonany, stanowi jedno z cudownych odkryć wiedzy ludzkiej i potęguje sławę Szwajcarji, która tak świetnie zapisała się dotąd w dziedzinie sztuki zegarmistrzowskiej.

Program radjowy.

Katowice, fala 422 m.
16.20 Komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń gosp. Woj. Śl. — 16.40 Odczyt — 17.05 Komunikat dyrekcji kolei państw. w Katowicach — 17.20 Wykład języka polskiego (kurs wyższy) — 17.45 Program dla dzieci — 18.15 Koncert popołudniowy z Warszawy — 18.55 Komunikat muzeum śląskiego w Katowicach — 19.15 Rozmaitości — 19.35 Odczyt z cyklu „Wśród poetów i pisarzy śląskich" (Karol Miarka część II) — 20.30 Koncert wieczorny z Warszawy — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty PAT — 22.30 Muzyka lekka.

Warszawa, fala 1,111 m.
12.00 Sygnał czasu i komunikaty — 15.00 Komunikaty meteorologiczne i gospodarcze — 16.00 16.00 Odczyt — 16.40 Skrzynka pocztowa — 17.20 Odczyt — 17.45 Program dla dzieci — 18.15 Koncert orkiestry — 19.05 Komunikat rolniczy — 19.35 i 20.00 Odczyty — 20.30 Koncert popularny muzyki czeskiej — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty.

Kraków, fala 566 m.
12.00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej, komunikat lotniczo-meteorologiczny oraz muzyka z płyt gramofonowych — 15.00 Komunikaty metalurgiczno-gospodarczy — 16.40 Odczyt — 17.20 Skrzynka pocztowa 17.45 Audycja dla młodzieży — 18.15 Transmisja koncertu z Warszawy — 19.05 Komunikat rolniczy — 19.15 Rozmaitości — 19.35 i 20.00 Odczyty — 20.30 Koncert — 22.00 Komunikaty.

Poznań, fala 344.8 m.
13.00 Giełda zbożowa i towarowa — 13.15 Koncert w przerwie koncertowej giełda pieniężna — 17.00 Audycja dla dzieci — 17.45 Koncert orkiestry polskiego radja — 20.00 Odczyt — 20.30 Wieczór muzyki czeskiej — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty — 22.30 Muzyka taneczna.

Wrocław, fala 322,6 m.

Gliwice, fala 250 m.
12.15 Koncert południowy — 13.45 Produkcja muzyki lekkiej — 15.45 Wśród książek — 16.30 Płyty gramofonowe — 18.00 Odczyt — 18.30 i 19.10 Szkoła Bredowa — 19.40 Odczyt — 20.20 Koncert symfoniczny — 22.30 Płyty gramofonowe.

Berlin, fala 483,9 m.
15.30 Odczyt Sportowy — 16.00 Odczyt — 16.30 Program dla młodzieży —17.00 Koncert orkiestry skrzypcowej — 18.55 do 20.30 Odczyty — 21.00 Koncert — 22.15 Audycja sportowa — 22.45 Muzyka taneczna —

Wiedeń, fala 217,2 m.
11.00 Poranek muzyczny — 16.00 Koncert popołudniowy — 17.00 Program dla dzieci — 17.45 do 18.50 Odczyty — 19.30 Pieśń pokoju.

NADESŁANE.

Brzezie n. O. W niedzielę, dnia 4 marca b. r. tutejszy obywatel p. Fr. Mika obchodził swoje urodziny. Pan Mika jest agentem naszych gazet, które rozpowszechnia w miarę możności i sił. To też Redakcja „Katolika" składa Mu życzenia wszelkiej pomyślności i doczekania się życia jak najdłuższego. Do życzeń tych przyłącza się także Franciszek Sosna z Czyżowic.

Wesoły kącik.

Czy wiecie, że:

mrówki olbrzymie w Afryce są bardzo szkodliwemi, a nawet niebezpiecznemi stworzeniami. Pojawiają się zwykle w zwartych szeregach, wąskich, ale długich na kilometry, a pożerają, cokolwiek im w drogę wejdzie. Ludzie szukają przed niemi schronienia na jeziorach i rzekach, a nawet lwy i słonie przed niemi uciekają, nie mogąc im dać rady.

Spór małżeński.

— Nie mogę sobie w żaden sposób przypomnieć, jak mi to żona powiedziała: czy mam wypić dwa piwa i przyjść o dziewiątej do domu, czy też wypić mam dziewięć piw, a do domu przyjść o drugiej . . .

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik" spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.